

September 22

Uttalande antaget av Fäbodriksdagen Älvdalen 2022-09-25

Vill regeringen och dess myndigheter lägga ner det svenska fäbodbruket?

Istället för att underlätta för naturbete i fäbodbruket, som är ett svenskt kulturarv och som gynnar den biologiska mångfalden, har regeringen och dess myndigheter beslutat om regelverk som gör att fäbodbrukare lägger ner sin verksamhet. Varje regering kan genom sina regleringsbrev styra sina myndigheter och nu har en ny regering en chans att hjälpa istället för att stjälpa.

Fäbodbrukarna är idag lika utrotningshotade som vilken rödlistad art som helst. Fäbodbrukarna är också i regel gamla, 65 plus är mera vanligt än yngre brukare. Men det finns också de som är 75 plus och fortsätter och kämpar på år från år.

Under 2021 och 2022 så fick avtalen för stödformerna mellan brukare och Jordbruksverkets förlängas med ett år. Vi trodde i vår enfald att: "Hurra myndigheterna har lyssnat på vårt förslag" som vi framförde i samband med Jordbruksverkets regeringsuppdrag att undersöka hinder och möjligheter när det gäller incitamenten för ÖKAT naturbete 2021.

Av de signaler vi som förbund framfört i våra remissvar finns inget med i de nya förslagen till stödformer. Inte ens det enkelt genomförda förslaget att ha ettåriga avtal för de brukare som tidigare haft stöd. ALLA måste förnya och ha femåriga avtal!

Utifrån de styrande dokument och beslut som antagits i form av nationella, regionala och lokala mål, program och strategier borde stöden för fäbodbruk i grunden moderniseras och skapa förutsättningar för flera att starta och återuppta fäboddrift. Ett stöd som utgår från brukarformen och där fäbodkulturens traditioner ges möjligheter att utvecklas. Fäbodbruket är det mest klimatsmarta och resurseffektivaste brukarformen som finns idag.

Förbundet strävar tillsammans med Norsk Seterkultur att fäbodbruket ska tas upp på FN organet Unescos lista över immateriella kulturarv. Det gör vi under parollen "**Fäbodens värden ett kulturarv för världen**".

Den kulturella och biologiska mångfalden som fäbodbruket bidrar till, känner vi ett starkt stöd för idag. Fäbodbruket är hållbart utifrån ekologiskt och socialt perspektiv. Men samhället måste skapa bättre förutsättningar så att fäbodbruket också blir ekonomiskt hållbart.

Så låt oss åtminstone se att Jordbruksverket ser verkligheten över skrivbordskanten och ser till att de aktiva fäbodbrukare som får fäbodstöd får göra ettåriga förlängningar till att börja med. Annars kan närmare hälften av de aktiva brukarna lägga ner sin verksamhet redan 2023 på grund av åldersskäl.

---oOo---